Årskrönika 1991

1990 års gille hölls hos dan Andersson. I år är vi emellertid samlade i gamla småskolan, där många åldermän tidigare stått i katedralen och hållit i klubban, sista gången för 30 år sedan, innan skolan brann.

Betsäsongen 1990 blev ovanligt lång. Först efter nyår slutade betlassen att dra mot Jordberga.
I slutet av november upptäcktes ett litet hål i marken på parkeringen, vilket anmäldes till kommunen.
I december var hålet så stort att besökande till luciafirandet i kyrkan fick iaktta extra försiktighet för att inte ramla ner i hålet. Kommunen påmindes ånyo.
1991 blev ett oroligt år ett år som troligen kommer att skrivas med fetstil i framtidens historieböcker.
Efter ett informationsmöte hösten 1990 från Trelleborgs kommun och förfrågan om intresse fanns, bestämdes att Espö skulle få kommunalt vatten och avlopp.
I januari började grävningarna planenligt. Vädret var milt och lämpligt varför arbetet kunde följa tidsschemat.

16 januari bröt det s.k 6- veckorskriget - eller TV kriget- ut.
Saddam Hussein i Irak hade trots många varningar och resolutioner från FNs sida inte visat några avsikter att dra sig tillbaka från Kuwait.
Därför bombades militära mål i Bagdad av huvudsakligen amerikanskt flyg.
Varenda steg refererades och sändes stort sett direkt i TV och vi följde dag och natt kriget mellan Irak och FN. Vi fick lära oss allt om ”scudrobotar” och ”patrioter”.
Slutligen efter 100 timmars intensiva markstrider gav Iraks och Husseins trupper upp, efter att tiotusentals soldater hade överlämnat sig till amerikanerna och general Schwartskopf.

Två svenska fackföreningsmän blev i januari mördade i Tallinn, Estland.
Jakten på mördarna och rättegången därefter fick vi följa under hela året.
12 november fick gärningsmännen sina domar.

Hela året har präglats av en ekonomisk storkris i Sverige.
Det ena stora finansbolaget efter det andra har gått i konkurs, med enorma

kreditförluster för bankerna som följd.
De stora finanskrascherna har avlöst varandra under hela året.

I början av mars kom det i brevlådorna ett blad med erbjudande från Farmatjänst om hjälp med diverse småarbeten, till oss som inte klarar allt själv.
Och trots att vårbruket just hade kommit igång ställde lantbrukarna upp med att bland annat anlägga gräsmatta på espö 9 : 14 med mycket lyckat resultat.
Vintern var mild med ett enda snöoväder i början på februari och våren väntades bli lika tidig som förra året men blev istället lång och kall.
Sådden av grödor skedde i mars.

30 mars blev två svenska ingenjörer sysselsatta i ett kraftverksprojekt, Tillfångatagna i norra Indien och hölls där som gisslan. Tre månader senare lyckades de själv till synes helt utan hjälp från svenska myndigheter rymma från sina fångvaktare. 6 april sågs och hördes tranorna komma flygande från söder över espö. Sjunde till 8 april såddes betorna.

12 april kom storken till Yngve Norén, stannade över natten och fortsatte utan att ha lämnat något efter sig.

Första veckan i april hade arbetet med vatten och avlopp nått så långt att man grävde hål i, och stängde av vägen mot kyrkan.
Eftersom diverse maskiner var på plats, hoppades vi att hålet i parkeringen, som arbetarna dagligen snubblade över - skulle göras vid - men endast en kon blev utplacerad för att markera hålet.
Vid det laget hade kommunen kommit underfund med att de inte hade ansvar för hålet i parkeringen, utan att vägverket skulle underrättas.
Vägverket kom på plats. Inspektören såg den stora uppgrävda vägen och undrade om det var det hålet som vi menade.
Så var dock inte fallet och vi pekade ut det rätta, som vid det laget vuxit till 1 m i diameter.
Vi blev upplysta om att detta berodde på en trasig dagvattenbrunn, som dock inte vägverket - utan Espe byalag - har ansvaret för.
Dock inte helt säkert, så den 16 april blev vägbrunnen lagad - av vägverket.

14 april var årets första dag med varmt sommarväder, men 21 april var det åter snöblask och nattfrost.

Sista veckan i april var inte ens för forsythian fullt ut slagen.
Natten mellan 27:e och 28 april fick vi årets första häftiga åskväder.

VM i ishockey spelades i Finland och åter var vi klistrade framför TVn, men inte längre i direktsändning, utan vi fick se matcherna en timme senare än på satellit TV eller radio.

Lördagen den 4 maj vann Sverige VM hockeyn, Carola vann schlager EM och svenska pingiskillarna vann bordtennis VM i dubbel.
Dagen efter blev det svenska pingislandsslaget världsmästare i bordtennis.
Tala om svenskhelg!

Hos oss fortsatte regnet att ösa ner. Betorna fick till stor del sås om.

I Bangladesh regnade och stormade det ännu mer och det talades om 200 000 omkomna.

9 maj, Kristi himmelsfärdsdag, var det äntligen varmt och vackert väder, men den 14 maj var boken fortfarande inte utslagen. Denna dag uppmanades svenska folket skriva dagbok.

17 maj, mycket senare än normalt, satte näktergalen igång, minst tre stycken i Espö centrum.

Pingstafton drabbades vår annars så lugna by av inbrottstjuvar, som gjorde rent hus på nummer 3:1.
Tjuvarna greps senare i Klagstorp..

Syföreningens årliga utflykt för de gamla gick denna sommar till Danmark, en mycket minnesvärd och lyckad dag.

Äspödagen, som hölls den 8 juni, var mycket välbesökt.
Birgittakören underhöll oss med skönsång och Anna Sjöstedt hade ställt ut kyrksilvret till allmän beskådan.
Värdfolket på Äspögården guidade oss runt och presenterade deras verksamhet.

Äspögården har blivit ett centrum, där folk träffas till konferenser, kurser, bröllop och andra fester.

Just när Espöborna dragit sig till fotbollsplanen, kom solen fram och vi fick en trevlig eftermiddag med *kaffe kager och anned edetöj*.

Vädret fortsatte annars att vara kallt och regnigt, men första veckan i juli kom värmen, och det med besked.

Augusti var också varm.

Kvaliteten på betorna blev mycket ojämn med bästa odlingen i Jordbergatrakten, där det blev normal skörd.
Övriga grödor gav normal skörd med bra kvalitet.
Skörden av raps och spannmål blev något senare än vanligt.

Betkampanjen började, 15 oktober, och cirka 20 november beräknas den vara över.
Totala sockermängden blir avsevärd (cirka en tredjedel) mindre än fjolårets rekordskörd, delvis beroende på minskad odlingsarenal.

I september var det val i Sverige. Som väntat blev det regeringsskifte.
Dock hann den gamle statsministern Ingvar Carlsson lämna in Sveriges ansökan om medlemskap i EG.
Ny statsminister blev moderaten Carl Bildt.
I juli-augusti utbröt oroligheter i Jugoslavien, vilka sedan utvecklades till fullt krig - och detta pågår ännu.

I augusti återställdes vägen mot kyrkan och parkeringsplatsen i ursprungligt skick och vatten- och avloppsarbetena ansågs vara slutförda.

19 augusti höll världen andan. Revolutionen i Moskva. Gabatjov fängslades.
Dagarna efter förklarade sig Estland och Lettland för självständiga.
Självständigheten erkändes snabbt av en lång rad stater i hela världen och en månad senare var de Baltiska staterna medlemmar i FN.

Kuppen i Moskva slogs ner och Gorbasjov kom till viss del tillbaka.
Detta blev början till unionens sönderfall och kommunismens upplösning runt om i världen.

28 september vände tranorna åter mot söder.

Oktober var varm och vacker, som om den ville ge oss kompensation för det dåliga vår- och för sommarvädret.

6 november släcktes den sista av Saddam husseins anlagda oljebränder i Kuwait.

Den nybyggda färjan Tyko Brahe mellan Helsingborg och Helsingör, vilken under stor pompa och ståt hade invigts den 4/11, rände in i kajen i Helsingör den 6/11 med 54 skadade personer som följd.
Det blev denna färgas sista tur på ett bra tag.

Kvällen den 9 november kunde vi beskåda rött norrsken något som är mycket ovanligt på våra breddgrader.

I juli överfördes folkbokföringen från kyrkan till skattemyndigheterna, och där har jag fått erfara att det i Espö under året har det fötts en flicka, Elinor Magdalena, dotter till Hans Olsson.

Äspö 16/11 1991

Jaan Reinbach
Ålderman

(Nerskrivet från originaltexten av Christel P Olsson i september 2026)